

ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS

EDUKOLOGIJOS INSTITUTAS

Dailės (dizaino specializacija) magistrantūros studijų programa

AGNĖ BRUSOKAITĖ

ASAMBLIAŽAS „INTERAKCIJA“

Magistro baigiamasis darbas

Darbo vadovas prof. Giedrius Šiukščius

Recenzentė Jurgina Jankauskienė

Darbas originalus .....
(studento parašas)

Šiauliai, 2020

ŠIAULIAI UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATION

Master of Arts (Design Specialization) program

AGNĖ BRUSOKAITĖ

ASSEMBLY „INTERACTION“

Master's thesis

Research adviser prof. Giedrius Šiukščius

Reviewer Jurgina Jankauskienė

Šiauliai, 2020

TURINYS

1. SANTRAUKA.....	4
2. SUMMARY.....	5
3. ĮVADAS.....	6
4. KONCEPCIJA IR TEMOS ANALIZĖ.....	7
4.1. Kas yra bendravimas.....	7
4.2. Technologijų įsikišimas.....	8
5. „INTERAKCIJA“ ANALOGŲ ANALIZĖ.....	10
6. MENININKŲ, KURIE KURIA ASAMBLIAŽUS KŪRYBOS ANALIZĖ.....	13
7. KŪRYBINIO DARBO REALIZAVIMO ETAPAI.....	20
7.1. Kūrybinio darbo idėjos ieškojimas.....	20
7.2. Temos plėtojimas.....	21
7.3. Darbo eiga, kompoziciniai ir spalviniai sprendimai.....	22
7.4. Asambliazo serijos analizė.....	23
8. IŠVADOS.....	24
9. LITERATŪRA.....	25
10. PRIEDAI.....	26
11. KOMPAKTINIS DISKAS.....	39

1. SANTRAUKA

Kūrybos darbų kolekcijos tema „Interakcija“. Šios kolekcijos pagrindinis tikslas yra perduoti žinutę, kad komunikacijos priemonės kadaise išsprendusios bendravimo per atstumą problemą, taip stipriai įsišaknijo mūsų gyvenimuose, kad užmiršome, ką reiškia bendrauti iš tikrųjų. Technologijos stipriai pakito, patobulėjo. Laidinius telefonus pakeitė mobilieji telefonai ir kompiuteriai, pamažu išstūmė *gyvą*, tiesioginį bendravimą iš mūsų gyvenimų.

Pirmoje darbo teorijos dalyje analizuojama svarbiausi bendravimo aspektai pagal Junoną Almonaitienę, pateikiama temos vaizdinių analogų analizė, taip pat lietuvių menininkų, kurie kuria asambliažus trumpos kūrybos analizės.

Antroje darbo teorijos dalyje pristatoma darbų kolekcijos temos atsiradimo eiga, priežastys, ieškojimai, darbo realizavimo etapai. Pateikiama kaip darbo eigoje buvo ieškomi kompoziciniai sprendimai ir jų loginės sekos paaiškinimas. Pateikiama spalvinių sprendimų paaiškinimas. Taip pat pateikiama darbo detali analizė ir apibendrinimas.

2. SUMMARY

The theme of the collection of works of art" "Interaction". These collectible key goals are adopted when communication tools are solved based on the problem, so as our population grows stronger, we forget what we actually communicate. Technology has changed rapidly and improved. Mobile phones and computers that have replaced landline phones have slowly pushed them alive, communicating out of our lives.

The first theory of the work analyzes the most important aspects of communication according to Junona Almonaitienė's analysis of the visual analogs of the subject, as well as the brief creative analysis of Lithuanian artists who create assemblies.

The second part of the theory of work introduces the work collections if causes, searches, stages of work realization. Provide how the workflow contained the compositional solutions of the claim and their logical sequence explanations. An explanation of the color solutions is provided. I also provided a detailed analysis and summary of the work.

3. ĮVADAS

Temos aktualumas. Iš visų žmogaus savybių gebėjimas bendrauti yra bene pats svarbiausias ir prasmingiausias. Bendravimo prigimtis išvelgiama žmogaus saviraiškoje, jo sugebėjime perduoti kitiems tai, ką galvojame, matome ar jaučiame. Tik sąveikaudami susipažįstam vienas su kitu, jį geriau suprantam, atsiveriame patys ir taip bendravimas įgyja prasmę.

Visi turime galimybes keliauti ir gyventi svetur. Per atstumą pasikalbėti su mums artimais žmonėmis akis į akį ir užmegzti gyvą pokalbį tampa sudėtinga, tad mes bendravimui į pagalbą pasitelkiame įvairias bendravimo priemones ryšiui palaikyti. Tik deja bendravimo priemonės labai evoliucionavo ir ne tik pakeitė popierinius laiškus, bet tapo neatskiriama mūsų gyvenimo dalimi.

Darbo objektas. Technologijų įsikišimo į žmonių sąveiką analizavimas ir pritaikymas darbų kolekcijoje.

Darbo tikslas. Analizuoti teorinę medžiagą apie svarbiausius bendravimo aspektus, analizuoti menininkų, kurie kuria asambliažus kūrybą ir pritaikyti darbų kolekcijoje.

Hipotezė. Technologijų įsikišimas į tarpasmeninį bendravimą.

Darbo uždaviniai:

1. Išanalizuoti bendravimo sąvoką ir svarbiausius tarpasmeninio bendravimo aspektus;
2. Išanalizuoti menininkų kūrybą, kurie kuria asambliažus;
3. Išanalizuoti temos vaizdinius analogus;
4. Pateikti kūrybinio darbo realizavimo etapus;
5. Sukurti asambliažą nagrinėjama tema.

Darbo struktūra. Magistro darbo aprašą sudaro santraukos (lietuvių ir anglų kalbomis), įvadas, pateikiama teorinė dalis, kurioje analizuojama darbo koncepcija ir tema. Taip pat pateikiama temos analogų analizės ir analizė kurioje analizuojama menininkų, kurie kuria asambliažus kūryba. Magistro darbe pateikiama ir kūrybinio darbo realizavimo etapai. Darbą taip pat sudaro išvados, literatūros sąrašas, priedai ir pridedamas kompaktinis diskas.

4. ASAMBLIAŽO KONCEPCIJA IR TEMOS ANALIZĖ

4.1. Kas yra bendravimas

Bendravimas – tai prasminga sąveika tarp dviejų ar daugiau žmonių. Bendravimo prigimtis išvengiama žmogaus saviraiškoje, jo sugebėjime perduoti kitiems žmonėms tai, ką galvojame, jaučiame, kokiais matome save ir mus supančią aplinką. Bendraudami žmonės ne tik sąveikauja, bet ir pažįsta vienas kitą. Asmuo, bendraujantis su kitu, siekdamas geriau suprasti pašnekovą ir svarstomą problemą, pats atsiveria, net ir rizikuodamas. Tik esant tokiam atsivėrimui, bendravimas turi prasmę.

Junona Almonaitienė¹ teigia, kad bendravimas yra daugialypis reiškinys ir kad jį galima išskirti į įvairias bendravimo rūšis, sudėtines dalis ir aspektus. Ji bendravimą išskiria į bendravimą su savimi ir bendravimą su kitais (tarpasmeninį). Svarbiausi tarpasmeninio bendravimo aspektai:

- **Tarpusavio suvokimas** – procesas, kai abi pusės mėgina įvertinti besiformuojančius santykius, savo jausmus viena kitos atžvilgiu. Jie leidžia bendraujant numatyti kito elgesį, planuoti savąjį ir padeda siekti norimų tikslų;
- **Komunikacija** – keitimasis informacija, naudojant kokią nors ženklų sistemą. Bendraudami žmonės dalijasi žiniomis, nuomonėmis, praneša vieni kitiems apie savo jausmus;
- **Tarpusavio sąveika** – bendraujančiųjų poveikis vienas kitam. Bendraudami žmonės daro vieni kitiems tam tikrą įtaką: keičia jausmus, požiūrius ir elgesį. Supaprastintai galima sakyti, kad vieno žmogaus elgesys kaip stimulus veikia kito žmogaus elgesį;
- **Tarpusavio santykiai** – kai žmonėmis nuolat bendrauja daugelį metų ar net visą gyvenimą. Tai šeimos nariai ir giminės, draugai, bendradarbiai. Santykiams būdingi ilgalaikiai emociniai ryšiai, tarpusavio įsipareigojimai. Žmogaus, su kuriuo mus sieja artimi tarpusavio santykiai, negali pakeisti bet kuris kitas. Tarpusavio santykiai leidžia patenkinti visai kitokius poreikius, nei tie, kuriuos tenkiname keisdami informaciją (pvz.: bendrumo, prierašumo, meilės poreikiai).

Turint galvoje svarbiausius čia paminėtus tarpasmeninio bendravimo aspektus, galima sakyti, jog sąvoka bendravimas apima dviejų ar daugiau žmonių tarpusavio suvokimą, keitimąsi informacija, sąveiką ir santykius.

---

¹ Junona S. Almonaitienė – Kauno technologijos universiteto (KTU) Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakulteto, Filosofijos ir psichologijos katedros docentė

4.2. Technologijų įsikišimas

Žmonės bendrauja, kad galėtų sėkmingiau patenkinti daugelį svarbiausių savo poreikių. Bendraujant galima keistis informacija, geriau pažinti vieni kitus ir save pačius, bendraudami galime dalintis savo jausmais ir mintimis.

Kad galėtume bendrauti per atstumą 1876 m. Aleksandras Grechemas Belas² sukonstravo telefoną. Šis išradimas pakeitė žmonių gyvenimus, suteikė galimybę tiesiogiai bendrauti ir dalintis informacija su bet kuriame pasaulyje esančiais žmonėmis. Tiesa, telefonas smarkiai evoliucionavo ir šiandien dienai turime mobilius telefonus, kurie yra neatsiejama mūsų gyvenimo dalis.

Dar vienas išradimas šiandien leidžiantis bendrauti ir dalintis informacija per atstumą yra kompiuteris. Pirmieji namų kompiuteriai atsirado 1977 metais. Tiesa jie buvo masyvūs, užėmė daug vietos ir šiandien jų tikrai nepavadintume patogiais. Tik laikui bėgant jų formos, funkcijos ir paskirtis stipriai pakito ir šiandien dienai kompiuterio pagalba galime patogiai bendrauti per atstumą su mums brangiais žmonėmis.

Visos minėtos technologijos yra nebeatsiejamos nuo šiandieninės mūsų aplinkos ir tapo jos dalimi. Net jau pasaulio pažinimo kelyje jaunas žmogus yra lydimas technologijų: kompiuteriniai žaidimai keičia kaladėles, grafikos programos – pieštukus, o internetas – knygas. Nekalbant apie tai kokius sveikatos sutrikimus sukelia nesaikingas technologijų naudojimas, jos daro neigiamą įtaką tarpusavio sąveikai – interakcijai (interakcija – dviejų ar daugiau asmenų tarpusavio sąveika, supratimas ir grįžtamasis poveikis).

Bendravimas anot Rimanto Želvio³ yra prasminga tarpusavio sąveika. Taip pat bendravimą kaip vertybę įvardija dviem aspektais:

- Bendravimas – universali vertybė (ji būdinga visiems arba beveik visiems žmonėms);
- Bendravimas – vertybė, kurios nepasiekus, sunkiai įgyvendinami kiti svarbiausi žmogaus poreikiai – poreikis gerai vertinti ir gerbti save, pasiekti visišką asmenybės saviraišką.

---

² Aleksandras Grechemas Belas – škotų mokslininkas, telefono ryšio išradėjas, Bello telefonų kompanijos įkūrėjas.

³ Rimantas Želvyas – lietuvių edukologas, psichologas. Habilituotas daktaras.

Kaip technologijos *įsikišo* į tarpasmeninį bendravimą puikiai apibūdina Jono Carlsono⁴ žodžiai – „žodis „bendrauti“ pamažu suprantamas tik kaip ryšio su kitu žmogumi palaikymas elektroninėmis priemonėmis“.

Technologijos per pastarąjį dešimtmetį prasiskverbė į kone visas įmanomas sritis. „*Einama link tokio pasaulio, kuriame žmogiškojo bendravimo būtų kuo mažiau. Ir ši tendencija – ne atsitiktinumas, tai – ypatybė*“ mano Davidas Byrnas⁵. Jis taip pat teigia neturintis galvoje, kad šios į vartotojus orientuotos technologijos kuriamos pirmiausia tam, kad eliminuotų būtinybę žmonėms išlaikyti ryšį vieniems su kitais, tačiau rezultatas daugeliu atveju būtų toks.

„*Dažnas inžinierius, ko gero, pasakytų, kad žmonių tarpusavio bendravimas – reikalas sudėtingas, neveiksmingas, triukšmingas ir lėtas. Neretai trikdžių pašalinimas iš dalies reiškia žmogiškojo aspekto pašalinimą. Tai nereiškia, kad mėginimas priversti pasaulį sutikti su tokiu požiūriu savaime yra blogis, tačiau tai reiškia, kad jei kas nors turėtų tiek pat galios paveikti pasaulį, kiek technologijų sektorius turi galios paveikti tuos, kuriems toks požiūris svetimas, iškiltų keisto disbalanso rizika*“ – Davidas Byrnas.

---

⁴ Jonas Carlsonas – amerikiečių psichoterapeutas.

⁵ Davidas Byrnas – garsus škotų kilmės amerikietis, muzikantas.

5. „INTERAKCIJA“ ANALIZĖ

Koren Shadmi

Koren Shadmi „KRITINĖ SITUACIJA“. Iliustracija, 2012 m.

Korenas Shadmi iliustracija perteikia labai dažną, šiuolaikinę ir technologiškai kritinę situaciją. Šioje iliustracijoje suderinta įdomumas, komiškas su labai kritišku teiginiu. Ši iliustracija atkreipia dėmesį į žmonių sąveiką ir technologijų įsikišimą. Kūrinys yra verčiantis susimąstyti ir pagalvoti apie technologijų mažinimą kasdienybėje. Koren suderino keistą kompoziciją su įprasta scena, kad sukurtų įtaigesnį įspūdį. Poveikis yra tiesioginis ir juokingas.

„Dauguma žmonių pradeda naršyti internete siekdami numalšinti nemalonius jausmus, tokius kaip įtampa, vienišumas, depresinė nuotaika ir nerimas. Jei buvo sunki diena ir norisi surasti būdą užsimiršti bei greitai sumažinti įtampą – internetas gali būti lengviausiai prieinamas būdas pasijausti geriau. Pasinėrus į internetines platybes, laikinai pamirštami tokie jausmai kaip vienišumas, nerimas, depresyvi nuotaika, išnyksta nuobodulys“.⁷

⁶ Koren Shadmi „KRITINĖ SITUACIJA“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. lapkričio 18d.]. Prieiga internete: <https://www.trendhunter.com/trends/koren-shadmi>

⁷ „Priklausomybė nuo kompiuterio“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. lapkričio 18d.]. Prieiga internete: <http://www.ssinstitut.lt/news/30/41/Priklausomybe-nuo-kompiuterio-Kaip-tampama-priklausomu-ir-kaip-atpazinti/d,straipsnis/>

Gali May Lucas

Gali May Lucas „Absorbed By Light“ (liet. „Šviesos sugerti“). Skulptūra, 2018 m.

⁸ Gali May Lucas „Absorbed By Light“ [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. rugpjūčio 9d.]. Prieiga internete: <https://amsterdamlightfestival.com/en/artworks/absorbed-by-light>

„Šviesos sugerti“ – trys figūros, sėdinčios viena šalia kitos, ant suoliuko, parodo tipiškas išmaniųjų telefonų vartotojų savybes: jų galvos sulenktos, pirštais rašoma ir braukiama, o jų veidai apšviesti telefono ekranuose. Kol jų kūnai yra fiziškai, jų protas yra kažkur kitur.

Galite patirti, kaip tai veikia kitus, atsisėdami tarp „Šviesos sugerti“ figūrų, kurias sukūrė britė Gali May Lucas ir įgyvendino kartu su skulptorė Karoline Hinz.⁹

Telefono ir kompiuterio ekranai, pažodžiui ir perkeltine prasme, nušviečiantys mūsų gyvenimą, yra neatsiejami. Iškart perskaitome naujus pranešimus ir norime lengvai pasiekti mūsų socialinę mediją, reikalingas programas ir naršyklę. Mūsų išmanieji telefonai yra visą laiką su mumis – lovoje, tualete, autobuse, prie mūsų stalo. Jie yra mūsų kontakto su mūsų šeimomis, draugais ir net žmonėmis iš kitos pasaulio pusės pratęsimas. Dėl to mes labiau įsitraukiame į virtualią ir paviršutinišką realybę, o ne į vieni kitus ir į mus supantį realų pasaulį, ką Lucas skaudžiai paaiškina.

Vis dėlto priešingas judėjimas vyksta. Kelios technologijų įmonės kuria būdus, kaip galite mažiau žiūrėti į savo telefoną. Galite nustatyti laikmatį (taip pat ir jūsų vaikams), susidurti su statistiniais duomenimis apie jūsų naudojimą ir įjungti „netrukdykite“ funkciją. Vis dar kyla klausimas, ar šios intervencijos rūšys tikrai pasiteisins.

---

⁹ Karoline Hinz. Vokiečių menininkė. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. rugpjūčio 9d.]. Prieiga internete: <http://karolinehinz.com/about/>

6. MENININKŲ, KURIE KURIA ASAMBLIAŽUS KŪRYBOS ANALIZĖ

Analogų analizei ieškojau asambliažo darbų, kurie būtų kurti iš nebereikalingų ir pačių netikėčiausių buities daiktų. Labiausiai sužavėjo šių trijų Lietuvos menininkų kūryba: Arūno Miliuko, Vladimiro Nikonovo ir Artūro Tamašausko. Analogus pasirinkau pristatyti labiau autorių kūrybą nei pačius autorius.

A. Miliuko kūryba perkelia į fantastinius tolimų planetų, stebuklingų miestų ir sapnų pasaulius. Išlavinta jo fantazija ir kūrybingumo darna ilgam įsirėžia atmintyje. Jo darbai yra originalūs ir nenuspėjami. Jis savo fantazija įkvepia gyvybę nežemiškiems savo paveikslų gyventojams, kuriuos kuria iš įvairių, smulkių mechanizmų detalių. Kartais jo darbuose persipina subtilios spalvos ir slapčiausios žmogaus mintys. Žvelgiant į jo darbus kyla klausimai: iš kur mes tokie, kur mes gyvename, kas mūsų gyvenime yra tikra, ar gyvenimas tėra sapnas?

V. Nikonovo asambliažo technika išties išskirtinė. Savo kūryboje jis dažnai naudoja netradicines medžiagas. Vietoj potėpių jis renkasi senų laikrodžių detales, krumpliaraičius ir spyruokles. Kiekvienam jo darbui paprastai prireikia net ne vieno daikto detalių. Jis nevengia savo kūryboje naudoti ir jaus smarkiai rūdžių paveiktų ir gyvenimo mačiusių elementų. V. Nikonovas didelį dėmesį skiria detalėms ir stilizuotai atvaizduoja įvairiausias gyvūnus ir paukščius.

A. Tamašauskas savo kūryboje naudoja pačias įvairiausias medžiagas: nuo apyvokos daiktų, senienų iki niekam nereikalingų šiukšlių. Jis išmestiems, skirtiems būti sunaikintiems daiktams, padeda transformuotis, suteikdamas galimybę egzistuoti kitoje formoje, kitame pavidale, tarsi pratęsdamas jų buvimą jau meninėje išraiškoje. A. Tamašausko kūryboje gausu robotizuotų paukščių, vabzdžių, sparnų motyvų.

Pastarieji menininkai V. Nikonovas ir A. Tamašauskas savo asambliažo darbus kuria *stimpanko*¹⁰ stiliumi. Ši sąvoka neatsiejama nuo fantastikos žanro, todėl bet kokius sugalvotus objektus galima perteikti kitaip, neįprastai, gal net keistai.

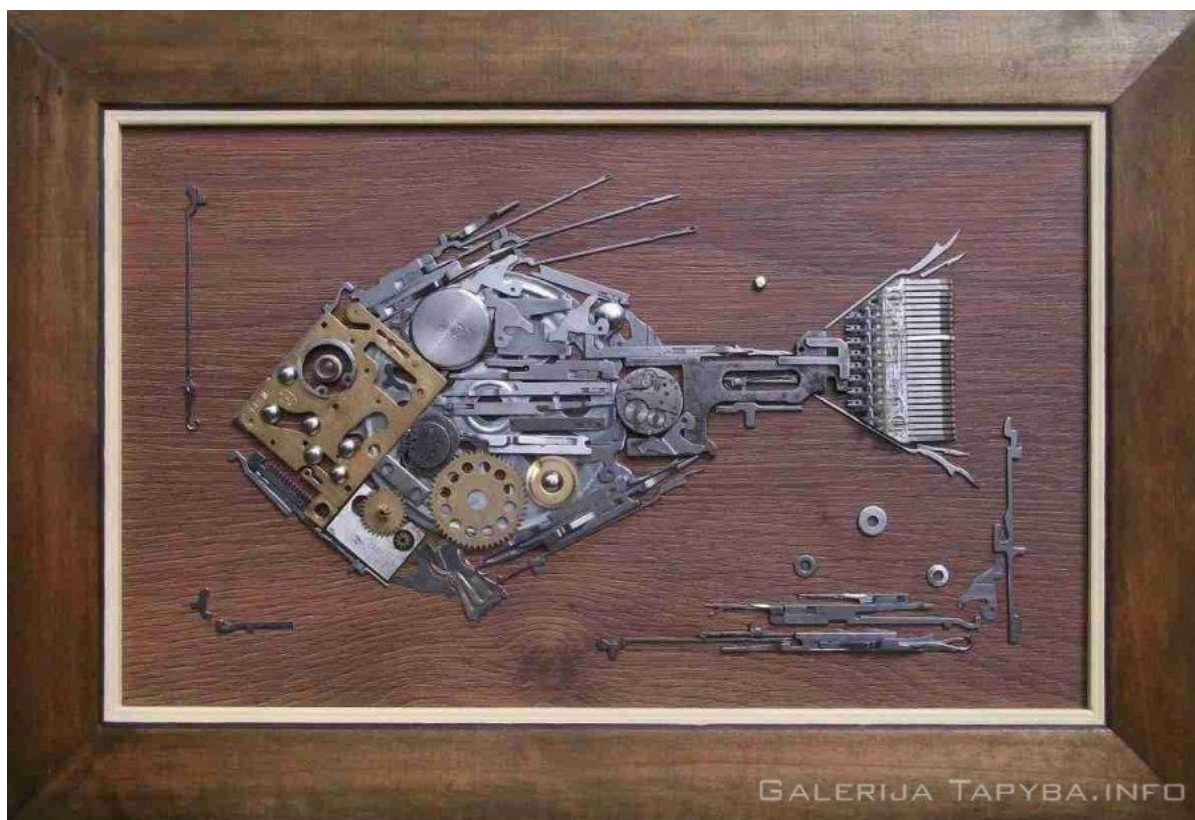
¹⁰ Stimpankas (angl. steampunk) – vienas iš fantastikos žanrų, kurio veiksmas vyksta anachronistinėje Viktorijos epochoje arba alternatyvioje jos versijoje. Stimpanke visi dabartiniai mokslo atradimai buvo padaryti ankstyvesnėje istorijoje su turimomis priemonėmis. Tipiškiausias pavyzdys yra garo varikliais varomi lėktuvai.

Arūnas Miliukas

11

Arūnas Miliukas „ŽIOGAS“. Asambliažas, 33x57 cm

12

Arūnas Miliukas „ŽUVIS III“. Asambliažas, 33x48 cm

¹¹ Arūnas Miliukas „ŽIOGAS“ [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. liepos 06d.]. Prieiga internete: <https://tapyba.info/paveikslas/ziogas/>

¹² Arūnas Miliukas „ŽUVIS III“ [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. liepos 06d.]. Prieiga internete: <https://tapyba.info/paveikslas/zuvis-iii/>

13

Arūnas Miliukas. „LAIKO PĒDSAKAI”.
Asambliažas, 42x57 cm

14

Arūnas Miliukas „LAIKO PĒDSAKAI II”.
Asambliažas, 67x40 cm

¹³ Arūnas Miliukas. „LAIKO PĒDSAKAI”. [Interaktyvus], [žiūrēta 2019m. liepos 06d.]. Prieiga internete: <https://www.paveikslai.lt/lt/asambliazas/30020-arunas-miliukas-parduodamas-paveikslas-laiko-pedsakai.html>

¹⁴ Arūnas Miliukas „LAIKO PĒDSAKAI II” [Interaktyvus], [žiūrēta 2019m. liepos 06d.]. Prieiga internete: <https://tapyba.info/paveikslas/laiko-pedsakai-ii/>

Vladimiras Nikonovas

15

Vladimiras Nikonovas „PADARAS XW“. Asambliažas, 69x30 cm

16

Vladimiras Nikonovas „RUDŽIŲ TRIUMFAS“. Asambliažas, 80x60 cm

¹⁵ Vladimiras Nikonovas „PADARAS XW“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 15d.]. Prieiga internete: <https://www.paveikslai.lt/lt/asambliazas/30547-vladimiras-nikonovas-parduodamas-paveikslas-padaras-xw.html>

¹⁶ Vladimiras Nikonovas „RUDŽIŲ TRIUMFAS“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 15d.]. Prieiga internete: <https://www.paveikslai.lt/lt/kita-technika/13674-vladimiras-nikonovas-parduodamas-paveikslas-rudziu-triumfas.html>

17

Vladimiras Nikonovas „TARKAŽUVĖ“. Mišri technika, 80x30 cm

18

Vladimiras Nikonovas „TAMSOS PAUKŠTIS“. Mišri technika, 2016 m., 80x30 cm

19

Vladimiras Nikonovas „PAUKŠTIS SU UOGA“. Mišri technika, 90x20 cm

¹⁷ Vladimiras Nikonovas „TARKAŽUVĖ“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 15d.]. Prieiga internete: <https://www.paveikslai.lt/lt/steampunk/12349-vladimiras-nikonovas-paveikslas-tarkazuve-2.html>

¹⁸ Vladimiras Nikonovas „TAMSOS PAUKŠTIS“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 17d.]. Prieiga internete: <https://www.paveikslai.lt/lt/animalistiniai-paveikslai/21232-vladimiras-nikonovas-parduodamas-paveikslas-tamsos-paukstis.html>

¹⁹ Vladimiras Nikonovas „PAUKŠTIS SU UOGA“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 17d.]. Prieiga internete: <https://www.paveikslai.lt/lt/kita-technika/10345-vladimiras-nikonovas-parduodamas-paveikslas-paukstis-su-uoga.html>

Artūras Tamašauskas

20

Artūras Tamašauskas „STRUTIS“. Asambliažas, 2012m. 40x52 cm

21

Artūras Tamašauskas. „VABALAS“. Asambliažas, 2011 m., 28x28 cm

²⁰ Artūras Tamašauskas „STRUTIS“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 29d.]. Prieiga internete: <http://artistartas.com/lt/project/strutis/>

²¹ Artūras Tamašauskas. „VABALAS“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 29d.]. Prieiga internete: <http://artistartas.com/lt/project/vabalas/>

22

Artūras Tamašauskas „ŠOKĖJA“. Asambliažas, 2012 m., 26×46 cm

---

²² Artūras Tamašauskas „ŠOKĖJA“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 29d.]. Prieiga internete: <http://artistartas.com/lt/project/sokeja/>

7. KŪRYBINIO DARBO REALIZAVIMO ETAPAI

7.1. Kūrybinio darbo idėjos ieškojimas

Bakalauro studijas baigiau 2017 m. ir metus laiko nedirbau jokio kūrybinio darbo, nekūriau ir laisvalaikiu. Per tą laiką labai pasiilgau kūrybos, menų katedros atmosferos ir studentavimo laikų. Išgirdusi apie magistrantūros studijas pamaniau, kad tai mano šansas. Šiek tiek dvejojau, nes tuo metu dirbau ir būtų tekę derinti studijas su darbu, bet noras kurti nugalėjo visas baimes.

Nuo pat pirmo pusmečio prasidėjo idėjų ieškojimas baigiamajam darbui. Tvirtai žinojau, kad mano kūrybinis darbas bus neįprastas, didelio formato ir traukiantis akį. Kategoriškai atsisakiau kurti naudojant įvairias kompiuterines programas. Norėjau kurti *rankomis*.

Pirminė idėja buvo kurti šviestuvą, kuris būtų didelis ir viliotų savo skleidžiama šviesa. Norėjau *žaisti* skirtingų spalvų šviesomis, formomis. Įsivaizdavau, kad šviestuvas turi būti didelis ir kupinas įvairiausių elementų, kurie sklaido, atspindi šviesą, gal net įvesti kokį judėjimą turintį elementą. Bet realybė yra tokia, kad universitetas nebeturi menų katedros ir mes menininkai nebeturime patalpų kūrybinei fantazijai lietus.

Teko sugalvoti kitą, paprastesnę idėją, bet kuri taip pat būtų maloni ir įdomi man pačiai. Taip susiklostė, kad tuo metu reikėjo sugalvoti kaip atsiskaityti paskaitoje – „integralus meno projektas“, kurios tema buvo „Inter-komunikacija“. Mąstant apie komunikaciją mintys kryo prie komunikacijos priemonių. Taip kilo idėja sukurti asambliažo darbą, kuris kviestų kitu kampu pažiūrėti į komunikacijos priemones ir sumažinti jų naudojimą kasdieninėje veikloje. Kurti šį asambliažo darbą man itin patiko, tai pametėjo mintį išplėsti šią idėją ir sukurti kur kas didesnią ir įtaigesnę asambliažo darbų seriją.

„INTER-KOMUNIKACIJA“. Asambliažas, 2019 m. 75x50 cm.

7.2. Temos plėtojimas

Surinkusi reikiamą kiekį komunikacijos priemonių, iš kurių galėjau kurti baigiamąjį darbą, liko sugalvoti įtaigią temą. Ši užduotis buvo ne iš lengvųjų ir truko bene ilgiausiai.

Kadangi mano asambliažo pagrindą sudarė priemonės skirtos komunikuoti, dalintis informacija, tai savaime diktavo tai, kad tema turėjo būti apie tarpasmeninį bendravimą. Taip pat kūrybinio darbo tema turėjo sietis su technologijomis, su komunikacija, gal net su internetu. Tema turėjo būti įtaigi ir aktuali kiekvienam.

Kruopščiai rinkau raktinius žodžius, net ir menkiausią kilusią idėją užsirašydavau į užrašų knygutę, kurią nuolat turėdavau šalia savęs. Analizavau vaizdinius analogus, skaičiau įvairiausių straipsnius apie šių dienų technologijas, aktualijas ir mane labai sužavėjo Jono Carlsono²³ rasta citata: „žodis „bendrauti“ pamažu suprantamas tik kaip ryšio su kitu žmogumi palaikymas elektroninėmis priemonėmis“. Šie žodžiai mane labai paveikė ir privertė susimąstyti. Juk tikrai kiekvienas esame matę tokią situaciją, kai žmonės sėdi šalia vienas kito, tačiau nuolat naudojami mobiliais telefonais ar kitomis komunikacijos priemonėmis ir atrodo, kad jiems bendrauti vienam su kitu yra labai sudėtinga.

Norėjosi baigiamojo kolekciją pavadinti vienu žodžiu, kuris būtų apie bendravimą, dažniausiai pagalvodavau apie žodį kaip pavadinimą *komunikacija*. Bet tai skambėjo pernelyg banaliai ir ieškojau kito žodžiui *bendravimas* sinonimo. Žodis *bendravimas* turi begalę sinonimų (susisiekimas, asociacija, kontaktas, komercija, komunikacija, ryšys, pranešimas, bendrija, susivienijimas, perdavimas, informacija, sąveika, draugija, ryšiai, interakcija, santykiai, bendrovė, sužinojimas, cenožė, kolektyvas, santykiavimas, draugystė, susijungimas, sąlytis, susilietimas, sąryšis, pokalbis, sąjunga). *Interakcija* sąvokos apibrėžimas labiausiai derėjo prie asambliažo serijos žinutės, kurią norėjau perduoti, tai visą savo baigiamojo darbo kolekciją ir pavadinau „Interakcija“.

---

²³ Jonas Carlsonas – amerikiečių psichoterapeutas, 60 knygų ir beveik 200 mokslinių straipsnių autorius.

7.3. Darbo eiga, kompoziciniai ir spalviniai sprendimai

Surinkti visas asambliažo darbe naudojamas komunikavimo priemonės buvo bene pats sudėtingiausias darbas. Į priemonių paieškas buvo pajungti draugai, draugų draugai ir artimieji.

Sekantis darbas buvo išardyti, kruopščiai nuvalyti ir visas priemonės paruošti naujam gyvenimui (priedas Nr. 1). Viską reikėjo išardyti ir iš vidaus išimti sunkius mechanizmus, kad prietaisai būtų kuo lengvesni. Dažnai telefonų viduje esantys mechanizmai laikydavo diskinių numerio rinkiklį, tad juos išėmus tekdavo sukti galvą, kaip tą rinkiklį vėl pritvirtinti. Dažnai šiam darbui pasitelkdavau karštus kljus. Ardymui naudojau įvairiausių įrankius nuo atsuktuvo iki elektrinio grąžto (Nr. 2), kuriuo tekdavo pragręžti prikniedytas detales. Visos baterijos, kurios buvo prietaisuose buvo išimtos ir pristatytos į „Senos baterijos“ dėžutę.

Kai visos priemonės buvo paruoštos pradėjau galvoti apie kompozicijas. Pirmieji bandymai buvos statiškos kompozicijos. Pirmajame bandyme (Nr. 3) atsitiktine tvarka statiškai sudėtos priemonės, antrame (Nr. 4) nuo didžiausių iki mažiausių, o trečiame bandyme (Nr. 5) bandžiau padalinti priemones į keturias dalis. Statinės kompozicijos pasirodė nuobodžios, tad eksperimentavau toliau.

Sekantys bandymai buvo dinaminės kompozicijos. Eksperimentavau ne tik su komunikavimo priemonėmis, bandžiau įterpti ir CD diskus (Nr. 7) ir mikroschemas (Nr. 9-10). Šios papildomos detalės nepasiteisino, nes įnešė nereikalingo chaoso ir suteikė pigumo įspūdį. Iš pradžių priemones bandžiau dėlioti ant labai didelių formatų (100x150 cm. ir 150x150 cm.), bet susidūriau su transportavimo problema, tad teko pasirinkti mažesnę 90 x 90 cm. formatą. Apsistojau ties keturiais serijos vienetais. Kad asambliažo serija turėtų loginę seką, gautiniame variante priemones sudėjau pagal atsiradimo laikotarpį nuo seniausių iki naujausių (Nr. 14).

Visos priemonės pritvirtintos ant 10 mm. LMDP – laminuotos medienos drožlių plokštės. Iš pradžių visas priemones susidėliočiau ant plokščių, taip kaip buvau numačiusi galutiniame variante ir kiekvieną detalę kruopščiai apšvedžiočiau pieštuku ir pasižymėčiau vietas skylutėms. Kai kiekvienai detalei buvo išgręžtos 2 mm. skylutės, viską pritvirtinau montažiniais kljais ir po kelių parų, kai kljai tikrai buvo galutinai sustingę, iš nugarinės plokščių pusės viską pritvirtinau medvaržčiais.

Viskas buvo dažoma aerosoliniais dažais, tik paskutiniam serijos darbui papildomai buvo naudojamas specialus lakas, kuris suteikė akmens imitaciją.

7.4. Asambliužo serijos analizė

Magistro baigiamajam darbui pateikiama asambliužo darbų serija, kurios tema yra „Interakcija“. Seriją sudaro keturios LMDP plokštės, kurių dydis yra 900x900 mm.

Šioje serijoje yra pateikiamos įvairios komunikacijos priemonės, kurios ilgainiui padarė neigiamą įtaką tarpasmeniniam bendravimui. Priemonės išdėstytos ne atsitiktine tvarka. Šioje serijoje atsispindi komunikacijos priemonių seka pagal atsiradimo metus (nuo seniausių iki naujausių). Serija prasideda nuo telefonų (pirmasis telefonas atsirado 1876 m.), sekantios priemonės yra asmeniniai kompiuteriai ir jų dalys (pirmasis namų kompiuteris atsirado 1977 m.). Seriją užbaigia nešiojami ir mobilūs telefonai (pirmasis mobilus telefonas atsirado 1983 m.).

Šio darbo spalvos simbolizuoja komunikacijos priemonių nuvertėjimą bendravimo atžvilgiu. Pirmieji telefonai buvo lyg aukso vertės ir leido grietai perduoti informaciją ir bendrauti. Vėliau komunikavimo priemonės peraugo į tokius prietaisus, su kuriais mums daug paprasčiau bendrauti žinutėmis socialiniuose tinkluose, nei užmegzti tikrą, gyvą pokalbį. Todėl pirmų trijų serijos darbų spalvos yra parinktos pagal tauriųjų metalų spalvas (nuo tauriausio iki mažiau tauraus), pirmasis aukso spalvos, antrasis sidabro, o trečiasis yra bronzos spalvos. Paskutinis darbas yra akmens spalvos, kuris lyginant su tauriaisiais metalais yra bevertis. Taip sukuriama iliuzija, kad šiuolaikiniai komunikavimo prietaisai yra bevertiniai tiesioginio bendravimo atžvilgiu.

Asambliužo darbą sudaro:

Eil. nr.	Priemonės pavadinimas	Kiekis
1.	Laidiniai telefonai	16
2.	Asmeniniai kompiuteriai	4
3.	Kompiuterinės pelės	7
4.	Kompiuterinės klaviatūros	4
5.	Mobilūs telefonai	18
6.	Nešiojami telefonai	4
7.	Asmeninio kompiuterio pultelis	1

8. IŠVADOS

Magistro baigiamojo projekto tema – „Interakcija“, sukurta keturių dalių serija, kuri skatina atkreipti dėmesį į tai kaip bendravimo priemonės išstūmė *gyvą*, tiesioginį bendravimą.

Darbo pradžioje iškelti tikslai ir uždaviniai sistemingai ir sėkmingai atlikti.

Teorinėje darbo dalyje išanalizuota bendravimo sąvoka, taip pat pateikti svarbiausi jo aspektai pagal J. Almonaitienę. Pateikta trumpa trijų Lietuvos menininkų, kurie kuria asambliažus kūrybos analizė. Išanalizuoti vaizdiniai analogai, kurie apibūdina temą. Taip pat teorinėje dalyje pristatyta darbų kolekcijos temos atsiradimo eiga, priežastys, ieškojimai, darbo realizavimo etapai. Aprašyta kaip darbo eigoje buvo ieškomi kompoziciniai, spalviniai sprendimai ir jų loginės sekos paaiškinimai.

Sukūriau asambliažo darbą, kuriuo noriu parodyti, kad komunikavimo priemonės gali neturėti neigiamos įtakos tiesioginiam tarpasmeniniam bendravimui. Tokiu būdu kviečiu visus kitu kampu pasižiūrėti į komunikavimo priemones ir sumažinti jų naudojimą kasdieninėje veikloje.

9. LITERATŪRA

1. *Tarptautinių žodžių žodynas*. 2013m., Vilnius, p. 358. Alma littera.
2. Rimantas Želvys. *Bendravimo psichologija*. 2007 m., Vilnius: Margi raštai.
3. Junona Almonaitienė. *Bendravimo psichologija*. 2001m., Kaunas: Technologija.
4. Viktorija Baršauskienė; Birutė Janulavičiūtė-Ivaškevičienė. *Komunikacija: teorija ir praktika*. 2005m., Kaunas: Technologija. Jonas Carlsonas. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. rugsėjo 27d.]. Prieiga internete: <http://psichika.eu/blog/psichoterapeutas-jonas-carlsonas-mums-vis-sunkiau-pakelti-tiesioginį-bendravimą/>
5. Bendravimas. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. rugsėjo 27d.]. Prieiga internete: <https://lt.wikipedia.org/wiki/Bendravimas>
6. Telefono atsiradimo istorija [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. rugsėjo 27d.]. Prieiga internete: <https://lt.wikipedia.org/wiki/Telefonas>
7. „Technologijos – gerai, bet žmonių bendravimo tuoj neliks“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 03d.]. Prieiga internete: <https://www.15min.lt/mokslasit/straipsnis/technologijos/technologijos-gerai-bet-zmoniubendravimo-tuoj-neliks-646-852962>
8. Stimpanko stilius. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 03d.]. Prieiga internete: <https://lt.wikipedia.org/wiki/Stimpankas>
9. Telefono atsiradimas. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 03d.]. Prieiga internete: <https://mokslai.lt/referatai/istorija/telefono-atsiradimas.html>
10. Namų kompiuteris. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 03d.]. Prieiga internete: https://lt.wikipedia.org/wiki/Namų_kompiuteris
11. „Šviesos absorbuoti“. [Interaktyvus], [žiūrėta 2019m. spalio 03d.]. Prieiga internete: <https://www.designboom.com/art/absorbed-by-light-design-bridge-gali-may-lucas-amsterdam-light-festival-12-06-2018/>

10. PRIEDAI

Nr. 1

Nr. 2

Nr. 3

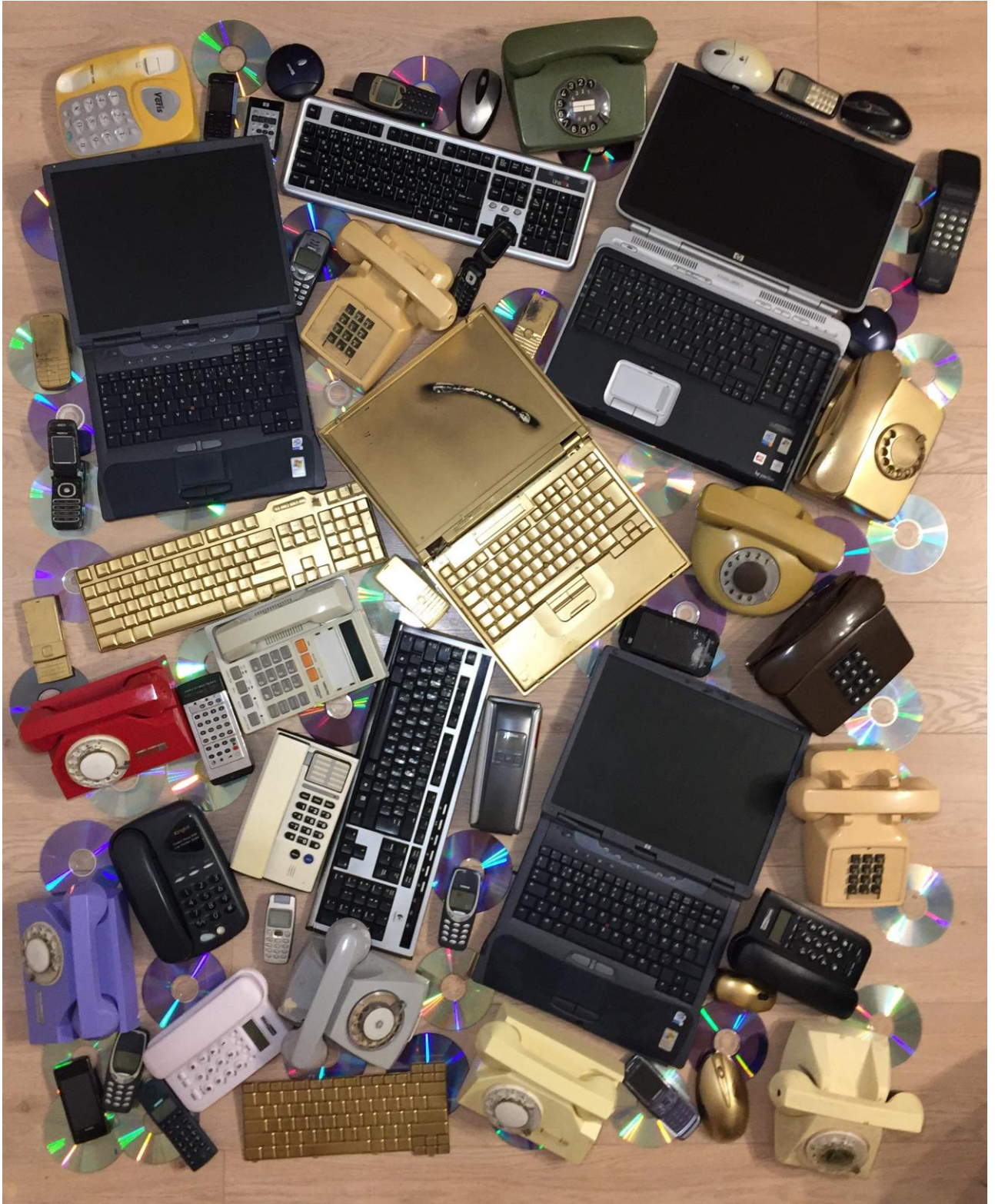
Nr. 4

Nr. 5

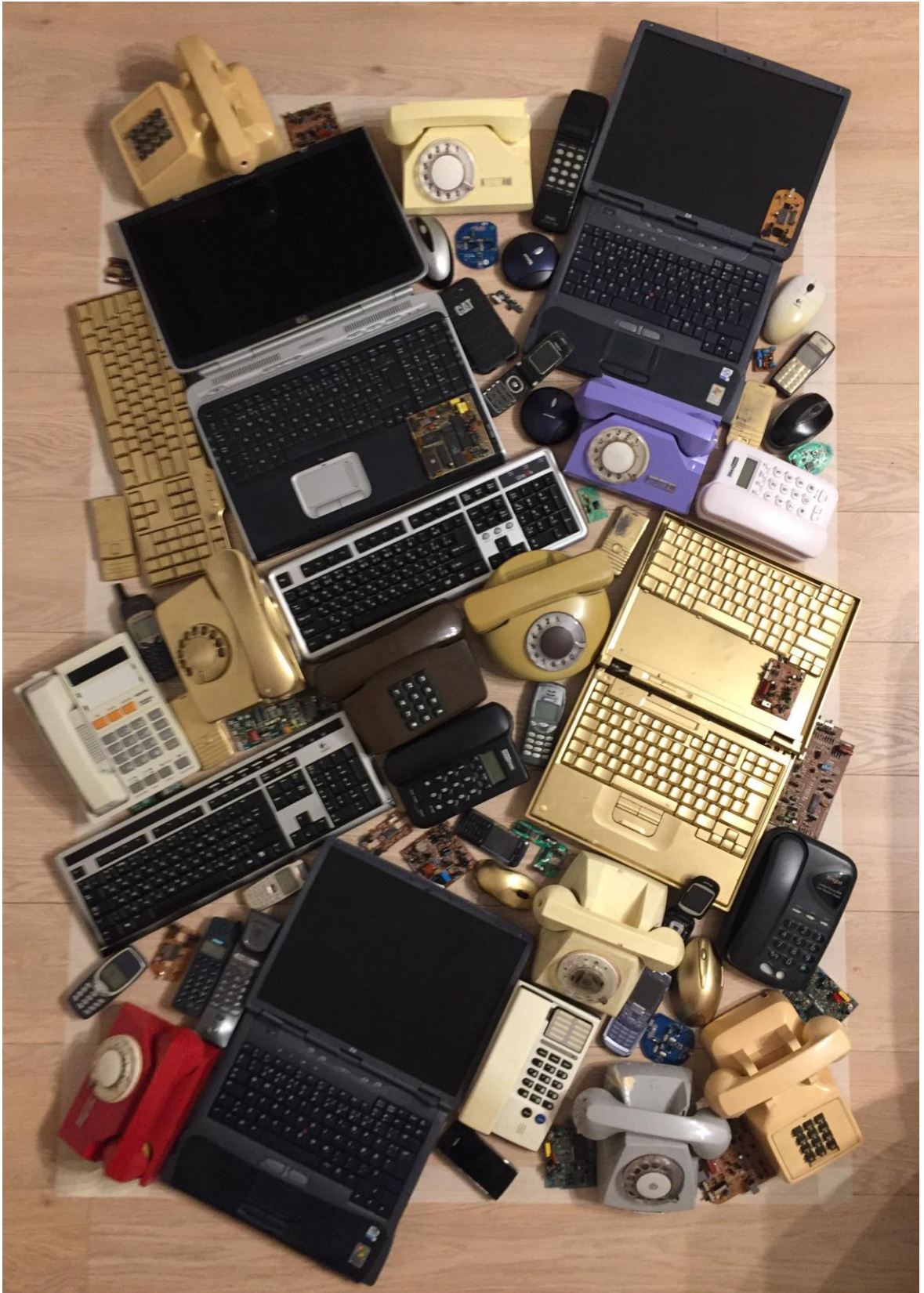
Nr. 6

Nr. 7

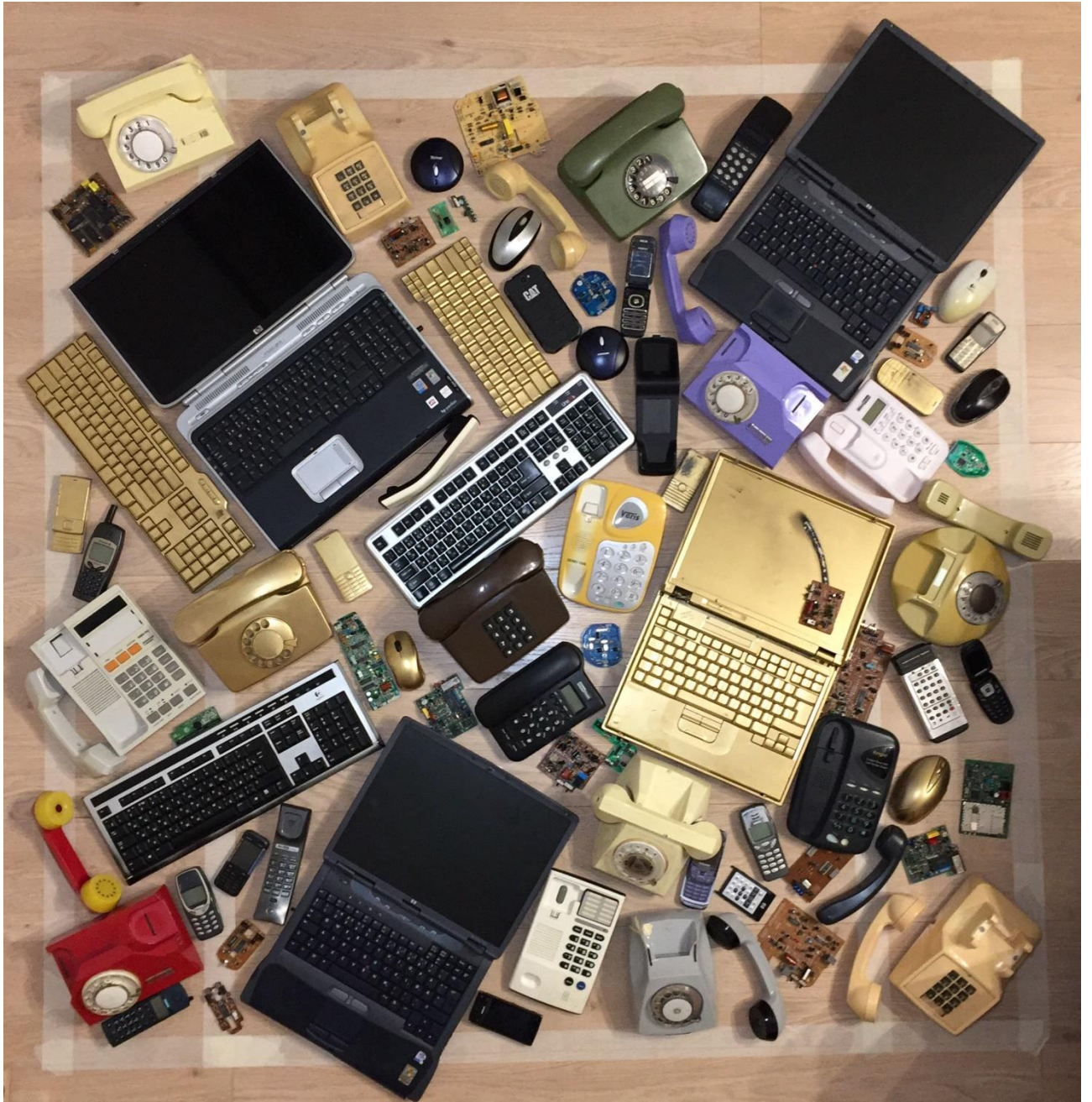

Nr. 8

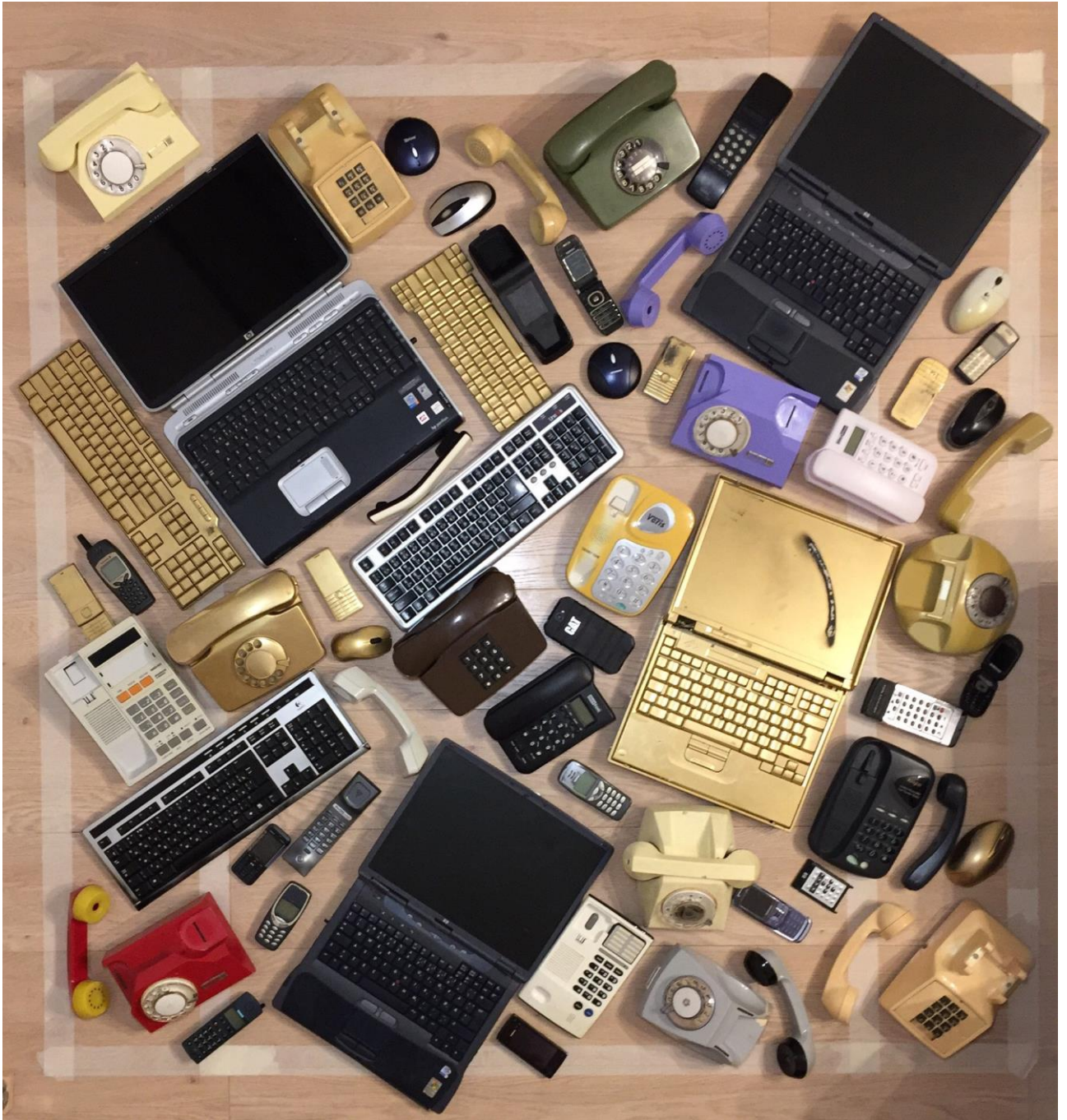

Nr. 9

Nr. 10

Nr. 11

Nr. 12

Nr. 13

Nr. 14

„INTERAKCIJA“. Asambliažas, 2020 m. 90x360 cm.

10. KOMPAKTINIS DISKAS